

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

טיוטת תנאים ברישיון עסק – מט"ש שפיר

בהתאם לתקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010, ומתוקף סמכותי כנותנת האישור לפי סעיפים 6 ו-7 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968, (להלן "החוק") הנני מאשרת מתן רישיון עסק ומתנה את אישור רישיון העסק בתנאים הבאים:

פרטי העסק:

שם העסק: מט"ש שפיר

כתובת העסק:

מספר פריט בחוק: 5.3 (א') בתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), התשס"א-2000 (כולל תיקון התשס"ב-2002 ותיקון התשס"ו-2006)

מהות העסק: שפכים וקולחים- עיבודם, טיהורם, אחסונם

בעל העסק: מועצה אזורית שפיר

מפעיל המט"ש: אסתר לינברג

א. מטרה

הגנה על בריאות הציבור, מניעת זיהום מקורות מים משפכים ומי קולחין, אפשרור ניצול חוזר של מי קולחין כמקור מים, הגנה על הסביבה, לרבות מערכות אקולוגיות והמגוון הביולוגי, הקרקע וגידולים חקלאיים וקיום תנאי תברואה נאותים.

ב. הגדרות

"**בעל העסק**"- רשות מקומית, איגוד ערים, תאגיד או כל מי שבבעלותו, החזקתו, השגחתו, פיקוחו, או ניהולו בפועל של העסק.

"**דוגם מוסמך**"- מי שעבר הכשרה לדיגום שפכים ומי קולחין והשתלמויות מזמן לזמן, במתכונת שהורה ממונה בריאות.

"**דיגום מורכב יומי**"- דיגום המתבצע על ידי איסוף דגימות בתדירות של פעם בשעה לפחות, לכלי איסוף יחיד, במשך 24 שעות רצופות.

"**ממונה בריאות**"- עובד משרד הבריאות שמינה המנהל הכללי של משרד הבריאות לעניין תקנות הקולחין 2010, כולן או מקצתן.

"**יצרן שפכים**"- רשות מקומית ו/או מפעל.

"**מעבדה מוכרת**"- מעבדה שהכיר בה המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוסמך על ידו לביצוע בדיקות המנויות בתוספות ובתוספת החמישית בתקנות הקולחין 2010, כולן או מקצתן.

"**מפעיל המט"ש**"- כל אחד מאלה: (1) בעל רישיון העסק או מי שחובה עליו לקבל רישיון כאמור (2) אדם שבבעלותו, בהחזקתו, בהשגחתו או בפיקוחו פועל המט"ש.

"**מתקן טיהור שפכים**" או "**מט"ש**"- מיתקן לטיפול בשפכים, לרבות כל מאגר שהחליטו עליו הממונים בהסמכת מנהל רשות המים, אמצעי, או תהליך טיפול נוסף, אשר מיועד להפחתת ריכוז המזהמים בשפכים.

"**נותן האישור**"- מנהלת מחלקת בריאות הסביבה בלשכת הבריאות המחוזית אשקלון, שהוסמכה כנותנת האישור לפי חוק.

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

"**ספר אחזקה והפעלה**"- ספר הכולל תיאור תהליכי טיפול במט"ש ומתקני המט"ש, נתוני ציוד ומפרטים, לרבות הוראות היצרן לגבי הפעלה ותחזוקה, תוכנית הפעלה השגרתית, תוכנית המעקב והבדיקות, תיאור תקלות אפשריות בהפעלת המט"ש, אמצעים למניעת תקלות ואופני הטיפול בהן, נהלי בטיחות, רשימת סימונים למנועים ומכשור, שרטוט תזרים המט"ש, פירוט מכשירי מדידה, בקרה והתראה.

"**קולחין**"- שפכים שעברו טיפול במכון הטיהור.

"**רשות מקומית**"- עירייה, מועצה מקומית או וועד מקומי הנמצא בתחומה, איגוד ערים, אגודת מים או חברה כהגדרתה בסעיף 2 לחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001, לפי עניין.

"**שנת עבודה**"- שנה שמתחילה ב- 1.4 ונגמרת ב- 31.3 (מותאמת לפעילות השקיה חקלאית בקולחים).

"**שפכים**"- פסולת מימית המכילה מוצקים בתרחיף או בתמיסה, שמקורה באדם, בתעשייה, במלאכה או בבעלי חיים.

"**תקנות הקולחין 2010**" - תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחים וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010.

חוקים ותקנות שסעיפיהם מצוטטים ישירות בתנאים אלו (חלק):

1. תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010 (העדכניות ביותר, כפי שמפורסם באתר משרדנו).

2. הנחיות לדיגום מים (העדכניות ביותר, כפי שמפורסם באתר משרדנו).

ג. הוראה כללית

בעל העסק יעמד בהוראות תנאים אלה.

בעל העסק לא יגליש שפכים ו/או קולחים ו/או בוצה ו/או תשטיפים לסביבה ללא אישור כדין.

בעל העסק יפעל בכל האמצעים הנדרשים למניעת היווצרות מטרדים סביבתיים, לרבות מטרדי ריח והתפתחות מפגעי מזיקים.

כל שינוי בתהליכי הטיפול שהוגדרו בתוכנית המאושרת לטיפול בשפכים, קולחים או בבוצה, יוגש מראש לאישור נותן האישור.

ד. עמידה בכללי תקנות הקולחין 2010

המט"ש יקיים בכל עת את דרישות תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע 2010 (להלן: "תקנות הקולחים").

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

ה. קליטת וניטור השפכים

- ה (1) העסק יקלוט שפכים מהרשויות והמפעלים (יצרני שפכים) שאושרו לכך על ידי הגורמים הסטטוטוריים בתכנית המאושרת.
- ה (2) חיבור יצרני שפכים נוספים, שאינם כלולים בתוכנית המאושרת, יעשה רק לאחר קבלת אישור על פי כל דין. העתק האישורים, לרבות תאריך האישור, ידווחו ויימסרו בכתב לנותן האישור.
- ה (3) מפעיל המט"ש יודא באמצעות מכשירי ניטור רציפים ודיגומי שפכים, כי השפכים המוזרמים למט"ש מתאימים לתהליך הקיים במתקן ולא יפגעו בו.
- ה (4) בעל העסק יתקין ויפעיל מכשירי ניטור רציף למדידת רמות הפרמטרים הבאים בכניסה למט"ש: מד ספיקה, מד מוליכות חשמלית, מד ערך הגבה (pH). המדים יותקנו על כל קו המוביל שפכים למט"ש **בנפרד**. יש להגיש לר"ז לביצוע האמור.
- ה (5) היה והתגלתה חריגה באיכות השפכים המגיעים למט"ש, יעבירו מפעילי המט"ש הודעה על כך ליצרני השפכים, לממונה הסביבה וממונה הבריאות ויעשו כל שביכולתם למנוע פגיעה באיכות הקולחים.
- ה (6) עפ"י תקנות הקולחין 2010, בעלי העסק יבצעו תהליך ניטור ופיקוח על שפכי מפעלים ובתי עסק, בתחום אחריותם, העלולים להשפיע על איכות השפכים המוזרמים למט"ש, כך שתימנע כניסת חומרים העלולים לגרום נזק לתהליך הטיהור, למתקני המט"ש וליעדי הסילוק של הקולחין והבוצה. במקרה של חריגות באיכות השפכים הנכנסים למט"ש, יועבר לנותן האישור דו"ח חריגות שיכלול את פירוט צעדי הפיקוח והבקרה שנערכו על מפעלי התעשייה.
- ה (7) בעל העסק מורשה לקלוט ביוביות המכילות שפכים סניטאריים, שנשאבו בתחום הרשות ששפכיה מטופלים ע"י המט"ש, לרבות שפכים מבורות רקב ביתיים ומבורות ספיגה ביתיים ובתנאי שקליטת השפכים תבוצע עפ"י ההנחיות הבאות:
- ה.7.א. השפכים יקלטו אך ורק מבעלי ביוביות שלהם רישיון עסק בתוקף.
- ה.7.ב. שפכים מביוביות שלא ניתנים לקליטה בעסק, יפונו לאתר מאושר עפ"י כל דין.
- ה (8) באחריות בעל העסק והמפעיל לנטר את איכות השפכים הנכנסים למט"ש. ולעשות כל שביכולתו למנוע פגיעה באיכות הקולחים. הדיגום יעשה ע"י דוגם מוסמך בלבד.
- ה (9) **תוכנית דיגום שפכים הנכנסים למט"ש**: בעלי המט"ש נדרשים להגיש לאישור משרד הבריאות תוך 90 יום, ולא מאוחר מחודש מרץ לכל שנה קלנדארית, תוכניות דיגום מורכב על כמות ואיכות שפכים בכניסה למט"ש. יש לעדכן את תוכנית הניטור מידי שנה ולהגיש לנותן האישור עותק.

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

1. סילוק קולחים

- 1) סילוק הקולחים ממט"ש שפיר יעשה למאגר עין צורים (450,000 מ"ק). מאגר זה הינו מאגר השקיה חקלאית, על פי תכנית מאושרת על ידי הגורמים הסטטוטוריים הרלוונטיים.
- 2) מפעיל המט"ש יזרים אך ורק קולחים לאשר עומדים בדרישות "תקנות הקולחים 2010" או על פי היתר מיוחד של וועדת החריגים, ובהתאם להיתר השקיה שניתן ע"י נותן האישור למשתמשים.
- 3) סילוק הקולחים להשקיה חקלאית ייעשה בהתאם לתקנה מספר 9 בתקנות הקולחים 2010 ובתנאי קיום ההיתרי השקיה תקפים שניתנו לפי סעיף 65א לפקודת בריאות העם, 1940.
- 4) בעל העסק לא יסלק את הקולחים לנחל אלא אם ניתן לו צו הרשאה לפי סעיף 20יא לחוק המים, התשי"ט – 1959 בהתאם לתנאיו.

2. ניטור איכות הקולחים

- 1) בעל העסק יתקין ויפעיל מכשירי ניטור רציף למדידת הפרמטרים הבאים במוצא המט"ש: מד ספיקה, עכירות, כלור כללי נותר, חמצן מומס, ומד ערך הגבה (pH). למכשירי המדידה יש להתקין רשם ואוגר נתונים. מכשירי המדידה יעמדו בהנחיות המפורטות בהנחיות לדיגום מי העדכניות ביותר המפורסמות באתר משרדנו.
- 2) ניטור הקולחים יבוצע ע"י מפעיל המט"ש, לפי הפרמטרים והתדירות המפורטות ב"תקנות הקולחים 2010"
- 3) יש לדגום את הקולחים על פי תכנית ניטור מאושרת ע"י משרד הבריאות, במעבדה מוסמכת ומוכרת, ובהתאם לשם וקוד נקודת הדיגום המופיעים בתוכנת LIMS להלן:

שם נקודה	קוד נקודה
מט"ש שפיר- כניסה	NK00000805
מט"ש שפיר- יציאה	NK00000552

- 4) הדיגומים יבוצעו ע"י דוגם מוסמך בלבד ובמכשור ייעודי מתאים, כל זאת בהתאם להוראות התקן בהנחיות לדיגום מים, העדכניות ביותר המפורסמות באתר משרדנו.
- 5) דיגום מורכב אוטומטי יש להשתמש בדוגם אוטומטי הדוגם פרופורציונאלי לספיקה ומקורר לטמפרטורה של 4°C .
- 6) דיגום, למעט דיגום באמצעות מכשירי מדידה רציפים, יכול להתבצע בכל יום פרט לימים שישי, שבת וראשון.
- 7) יש לבצע תחזוק, תפעול וכיול למכשירי המדידה הרציפים ולערכות השדה עפ"י הוראות היצרן. פעם בשנה, עד לחודש מרץ, יש לבצע אימות למכשירי המדידה במעבדה מוכרת ולהציג את אישור המעבדה לכיול ואימות לנציג הבריאות.

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

ח. סילוק הבוצה

ח (1) מפעיל המט"ש ינהל רישום ומעקב אחר סילוק הבוצה.

ח (2) בוצה תסולק לאתרים מורשים בלבד ובשום מקרה לא לסילוק בתוך אזורי המגן של קידוחי מי השתייה או אזורים רגישים אחרים.

ט. תחזוקת מערכות המט"ש

ט (1) מפעיל המט"ש יתפעל את המט"ש על פי הוראות ספרי ההפעלה והאחזקה של המתקן.

ט (2) מפעיל המט"ש ינהל, יומן תפעול ומעקב ובו ירשמו פעולות התחזוקה של המערכות והציוד במט"ש, לרבות פעולות לכיול מכשירי המדידה. בצד רישום הפעולה, יירשם תאריך ביצועה ושם המבצע.

ט (3) אין להשתמש בקולחי המט"ש לשטיפות ופעולות תחזוקה אחרות ללא טיפול משלים כנדרש. כל שימוש במי הקולחים מחייב קבלת אישור מקדמי ממשד הבריאות.

ט (4) השקיה בקולחין בשטח המט"ש תעשה בתנאים שיקבעו באישור משרד הבריאות. היתר יינתן בהתאם לכללי בריאות העם (טיהור מי שופכין המיועדים להשקיה, התשמ"א – 1981).

ט (5) בעל המט"ש יחזיק בציוד רזרבי החיוני לתפעול תקין של המט"ש.

י. גיבוי למקרה של הפסקת חשמל

המט"ש יהיה מצויד במקור אנרגיה חלופי כגון: דיזל גנראטור שמסוגל להפעיל את כל חלקי המט"ש בעת הפסקת חשמל. חל איסור על הוצאת איכות קולחים פחותה מהנדרש. גם במקרה של הפסקת חשמל. הגנראטור יתוחזק בהתאם להוראות היצרן.

יא. מניעת זרימה חוזרת

יא (1) לא יעשה חיבור כלאיים בין מערכת המים ושפכים או קולחין, אלא תוך שמירת מרווח אוויר.

יא (2) מפעיל המט"ש יתקין אביזרים מונעי זרימה חוזרת ושוברי וואקום בהתאם לתקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת, התשנ"ב – 1992).

יא (3) האביזרים יבדקו בתדירות שנתית ויתוקנו מיידית במקרה של כשל. דו"חות תקינות שנתית יועברו למשרד הבריאות.

לשכת הבריאות המחוזית אשקלון המחלקה לבריאות הסביבה

יב. דיווח על חריגות ותקלות במט"ש

הדיווח יעשה ע"י מפעיל המט"ש לממונה הבריאות ולבעלי המט"ש.

- יב (1) **דיווח על חריגות באיכות השפכים בכניסה למט"ש**: מפעיל המט"ש ידווח על חריגות באיכות השפכים עבור המדדים הרציפים הנמדדים. החריגות ידווחו בדוא"ל/טלפונית לנותן האישור עד שבוע מגילוי החריגה. הדיווח יכלול תיאור פעולות שננקטו למניעת הישנות המקרים.
- יב (2) **דיווח חריגות בקולחים ביציאה מהמט"ש**: מפעיל המט"ש ידווח במידת בדוא"ל ובהודעה טלפונית על כל חריגה בפרמטרים השונים הנבדקים עפ"י "תקנות הקולחים 2010", לרבות הפרמטרים: עכירות, מוצקים מרחפים, צח"כ וצח"ב.
- יב (3) **דיווח על תקלות במט"ש**: מפעיל המט"ש ידווח עד 24 שעות מגילוי התקלה בדוא"ל/טלפון לנותן האישור במקרים הבאים: גלישת שפכים/קולחים משטח המט"ש, תקלה/השבתה מאווררים, כל נזק לתהליך הטיפול בשפכים, הרעלת מסה ביולוגית במט"ש, מופע חריג של שפכים בכניסה, ערכי עכירות גבוהים באופן קיצוני בקולחים, התפתחות מפגע ריח חזק ובלתי סביר או התפתחות מפגעי מזיקים (מכרסמים, זבובים), תקלות ציוד ומכשירי ניטור במשך למעלה משעה.

יג. דיווח חודשי

דו"ח חודשי יוגש ע"י המפעיל עד ל- 15 בכל חודש, ויכלול את הפרמטרים הבאים:

- יג (1) יומן תפעול כמפורט בסעיף י (2).
- יג (2) חריגות באיכות השפכים בכניסה למט"ש, אם היו, לרבות פעולות אכיפה ומניעה.
- יג (3) תקלות מכאניות במט"ש ומעקב לתיקונם.
- יג (4) ריכוז הביומסה בריאקטורים (MLSS).
- יג (5) תוצאות קריאות ממכשירי מדידה בכניסה למט"ש וביציאה כולל ספיקות יומיות (data log).
- יג (6) תוצאות דיגומי שפכים בכניסה למט"ש, וקולחים ביציאה מהמט"ש, כולל תעודות בדיקות מעבדה.
- יג (7) פירוט על פינוי בוצה: תאריך פינוי, כמות, אתר פינוי ואסמכתא לפינוי.

יד. דוח שנתי

עד סוף אפריל של כל שנה, יגישו יצרני השפכים ומפעיל המט"ש דו"ח שנתי המסכם את פעולות ניטור ובקרה של השפכים ומי הקולחים עפ"י תקנות 10 ו-11 ב"תקנות הקולחים 2010". יש לכלול בדו"ח, בין היתר, תוכנית פעולה לתיקון חריגות, התפלגות ספיקת מי קולחים ליעדי סילוק מדי חודש, תקלות מהותיות, פירוט ציוד שנרכש ותוכנית לשיפור.